

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2013 σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια στέρησης της ελευθερίας

ΑΡΘΡΟ 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

(Άρθρα 1 και 2 της οδηγίας 2013/48/ΕΕ)

1. Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2013 σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια στέρησης της ελευθερίας.
2. Τα δικαιώματα της παραγράφου 1 ισχύουν για όποιους είναι ύποπτοι ή κατηγορούνται για την τέλεση αξιόποινης πράξης, από το χρόνο κατά τον οποίον ενημερώνονται σχετικά από τις αρμόδιες αρχές, με επίσημη κοινοποίηση ή με άλλον τρόπο, και καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, καθώς και για τα πρόσωπα που υπάγονται στη διαδικασία του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (εκζητούμενοι) από το χρόνο σύλληψής τους στο κράτος μέλος εκτέλεσης.

ΑΡΘΡΟ 2

Το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας (άρθρα 3 και 9 της οδηγίας)

Μετά το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται πέμπτο εδάφιο ως εξής: «Οι διατάξεις των άρθρων 96 παρ. 3 και 97 παρ. 1 εφαρμόζονται αναλόγως».

ΑΡΘΡΟ 3

(άρθρο 4 της οδηγίας)

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 100 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Η επικοινωνία αυτή είναι απόρρητη».

ΑΡΘΡΟ 4

(άρθρα 5, 7, 8 και 13 της οδηγίας)

Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 99 Β ως εξής:

«1. Ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει να ενημερωθεί, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, για τη στέρηση της ελευθερίας του ένα πρόσωπο της επιλογής του. Εάν ο κατηγορούμενος είναι ανήλικος ενημερώνεται ο ασκών τη γονική μέριμνα, εκτός εάν αυτό αντιβαίνει στο συμφέρον του ανηλίκου, οπότε ενημερώνεται κάποιο άλλο ενδεδειγμένο ενήλικο πρόσωπο ή η αρμόδια για την προστασία των ανηλίκων αρχή.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για να αποτραπεί άμεσος κίνδυνος, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να μην επιτρέπουν προσωρινά την ενημέρωση τρίτου προσώπου για τη στέρηση της ελευθερίας του κατηγορουμένου. Στην περίπτωση αυτή εξετάζεται εάν ένα άλλο τρίτο πρόσωπο, που έχει υποδειχθεί από τον κατηγορούμενο, μπορεί να ενημερωθεί σχετικά. Εάν ο κατηγορούμενος είναι ανήλικος, η αρμόδια για την προστασία των ανηλίκων αρχή ενημερώνεται στην περίπτωση αυτή.

3. Ο κατηγορούμενος που είναι αλλοδαπός και στερείται την ελευθερία του έχει δικαίωμα να ζητήσει να ενημερωθούν, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, οι προξενικές αρχές του κράτους του οποίου είναι υπήκοος».

ΑΡΘΡΟ 5

(άρθρα 6, 7 και 8 της οδηγίας)

Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 99 Γ ως εξής:

«1. Ο κατηγορούμενος που στερείται την ελευθερία του έχει δικαίωμα επικοινωνίας, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, με ένα τουλάχιστον τρίτο πρόσωπο που έχει υποδείξει ο ίδιος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για να αποτραπεί άμεσος κίνδυνος, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να περιορίζουν ή να αναβάλλουν την άσκηση του ανωτέρω δικαιώματος. Στην περίπτωση αυτή εξετάζεται πρώτα εάν ο κατηγορούμενος μπορεί να επικοινωνήσει με ένα άλλο πρόσωπο που αυτός υποδεικνύει.

2. Ο κατηγορούμενος που είναι αλλοδαπός και στερείται την ελευθερία του έχει δικαίωμα να επικοινωνεί, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, με τις προξενικές αρχές του κράτους του οποίου είναι υπήκοος. Έχει επίσης δικαίωμα επίσκεψης από τις προξενικές του αρχές, δικαίωμα συνομιλίας και αλληλογραφίας μαζί

τους και δικαίωμα να κανονίζεται η νομική του εκπροσώπηση από αυτές, εφόσον οι εν λόγω αρχές δεν έχουν αντίρρηση».

ΑΡΘΡΟ 6

(άρθρο 9 της οδηγίας)

Στο άρθρο 96 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που απαιτούν την υποχρεωτική παράσταση συνηγόρου, ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να παραιτηθεί από το διορισμό συνηγόρου. Η παραίτηση γίνεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 και πρέπει να είναι προϊόν της ελεύθερης βούλησης του προσώπου και να μην περιέχει όρο ή αίρεση. Ο κατηγορούμενος μπορεί να ανακαλέσει την παραίτηση μεταγενέστερα, σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας.»

ΑΡΘΡΟ 7

Το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο, ενημέρωσης τρίτου προσώπου και επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα στη διαδικασία του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

(Άρθρο 10 της οδηγίας 2013/48/ΕΕ)

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3251/2004 αντικαθίσταται ως εξής: «Ο εισαγγελέας εφετών, αφού βεβαιώσει την ταυτότητά του, τον ενημερώνει για την ύπαρξη και το περιεχόμενο του εντάλματος, για το δικαίωμά του να προσφύγει στις υπηρεσίες νομικού παραστάτη και διερμηνέα στο κράτος μέλος εκτέλεσης και στο κράτος μέλος έκδοσης, για το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου και επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με τις προξενικές αρχές του κράτους του οποίου είναι υπήκοος, καθώς και για τη δυνατότητα που του παρέχεται να συγκατατεθεί στην προσαγωγή του στο κράτος έκδοσης του εντάλματος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του παρόντος. Για την ανωτέρω ενημέρωση και τις σχετικές

δηλώσεις του εκζητουμένου συντάσσεται έκθεση σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 148 έως 153 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 3251/2004 αντικαθίσταται ως εξής: «Τα άρθρα 99B, 99Γ, 233 παρ. 1 και 236Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση συλληφθέντος εκζητουμένου βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.»

Αθήνα 20 Οκτωβρίου 2014

Ο Πρόεδρος

Απόστολος Τσουκαλάς

Τα Μέλη

Καλλιόπη Θεολογίτου

Λουκία Κοτρώνη

Χρήστος Τσιτσιμπίκος

Θεόδωρος Σχινάς

Η Γραμματέας

Αναστασία Μανουσάκη